

تعاونی و نقش آن در توسعه پایدار کشاورزی

عین‌الدین حسین کوهستانی^۱، فسیحه جعفری^۲، شفیقه اسکندری^۳

چکیده

با توجه به اینکه در اکثر موارد از جمله اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و... نمیتوان بصورت انفرادی به یک توسعه پایدار دست یافت بنابراین نیاز هست مردم بصورت گروه‌های چند نفره باتوجه به وضعیت مکانی و سایر موارد به فعالیت در کنار یکدیگر بپردازند تا علاوه بر اینکه به همه اجازه فعالیت داده شود بلکه بتوان پیشرفتی نیز بدست آورد این مساله در مورد کارهای کشاورزی نیز بطور آشکار قابل بیان و مشاهده است که فعالیت دسته جمعی با قاعده و قوانین منظم باعث تولید بیشتر و حفظ پایدار منابع در دسترس میشود. فعالیت در چارچوب تعاونی‌ها یکی از راههای موفق اکثر روستائیان در استفاده پایدار از منابع محدود مکانی و زمانی و تولیدی و غیره بوده است. باتوجه به اینکه بعد از انقلاب نیز دولت با قرار دادن کشاورزی بعنوان محور توسعه اقتصادی جمهوری اسلامی، کوششهایی در زمینه عمران و تعیین مالکیت زمین آغاز کرد که باعث پررنگتر شدن جایگاه تعاونی‌ها در زمینه کشاورزی و روستاها گردید.

واژگان کلیدی: توسعه، کشاورزی، تعاونی، تولید، روستا

^۱ استادیار دانشگاه تبریز

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه تبریز

^۳ دانشجوی دکتری دانشگاه تبریز

مقدمه

تعاون:

تعاون یعنی همکاری و همیاری عده ای از اشخاص حقیقی و یا حقوقی با یکدیگر در جهت رفع نیازمندیهای مشترک اعضا و یا رسیدن به هدف خاص با تشکل در یک شرکت تعاونی و پذیرش اصول و مقررات آن که در واقع متضمن این معناست (یکی برای همه و همه برای یکی)

شرکت تعاونی:

الف) شرکت تعاونی شرکتی است مرکب از اشخاص حقیقی یا حقوقی که به منظور رفع نیازمندی های مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضا از طریق خودیاری و کمک متقابل و همکاری آنان ... تشکیل می شوند.

ب) شرکت تعاونی روستایی با مشارکت زارعینی که به موجب قوانین و مقررات اصلاحات ارضی صاحب زمین شده یا بشوند،

ج) شرکتهای تعاونی و با روستایی که از جمله مقاصد آنها رفع حوائج اعتباری اعضا است. می توانند با کسب اجازه از وزارت تعاون به نمایندگی تعاون کشاورزی حسابهای سپرده برای اعضا و غیر اعضا در حوزه فعالیت شرکت باز کنند. (۵) زارعینی دیگری که در حوزه عملی شرکتهای تعاونی روستایی به زراعت اشغال دارند و میزان مالکیت و فعالیت زراعی آنان در حدود مالکیت و فعالیت زارعینی مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی حوزه مربوط است نیز می توانند به عضویت شرکتهای تعاونی روستایی آن حوزه در آیند.

ویژگی شرکتهای تعاونی:

- شرکت تعاونی قائم به ذات و متکی به اعضا است نه سرمایه

- هر عضو فقط و فقط دارای یک رای در مجامع می باشد (تعداد سهام در میزان رای تاثیری ندارد)

- تساوی کلیه اعضا در برخورداری از حقوق ووظایف یکسان علیرغم تفاوت در میان سهام

- برخورداری از مزایای معافیتهای مالیاتی در برخی انواع تعاونیها

- سنخیت و همفکری عامل مشترک و پیشرفت کار

- جلوگیری از بهره کشی و استثمار افراد

- حذف واسطه های غیرضروری در کسب رقابت و تجارت با صاحبان مشاغل کاذب

شرکت تعاونی کشاورزی و روستایی :

شرکت تعاونی کشاورزی و روستایی - شرکتی است که با مشارکت کشاورزان باغداران ، دامداران ، دامپروران - پرورش دهندگان کرم ابریشم و زنبورداران و روستائیان شاغل در صنایع محلی روستایی و یا کاگران کشاورزی تشکیل می شوند .

هدف تعاونی کشاورزی و روستایی :

خرید و تهیه مواد اولیه و مسائل مورد احتیاج مصرف شخصی و خانوادگی اعضاء همچنین تهیه وسائل و علوفه دامها و خوراک طیور و وسائل دیگری از این قبیل .

انجام عملیات جمع آوری ، نگهداری ، طبقه بندی و بسته بندی حمل و نقل و یا فروش محصول اعضاء .

انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه ای و یا زندگی اعضاء مانند تهیه ماشین آلات کشاورزی و استفاده شرکت از آنها تهیه وسائل حمل و نقل برای استفاده اعضاء و تهیه مسکن ، تامین و توزیع آب مشروب و آب برای مصارف زراعی اعضاء ، با رعایت قانون ملی شدن منابع آب پیش بینی وسائل بهداشتی و آموزشی به منظور استفاده جمعی و مشترک تلفیح مصنوعی دامها و مبارزه با امراض و آفات نباتی و حیوانی .

بهره برداری جمعی و مشترک از اراضی ملکی و یا استیجاری .

تامین اعتبارات و وامهای مورد نیاز اعضاء(۵)

نحوه شکل گیری شرکتهای تولیدی روستایی

شرکت های تعاونی تولید روستایی در مناطق مختلف کشور معمولا با بررسی کامل کارشناسان کشاورزی از ظرفیت های تولید کشاورزی روستاها و ترویج و تشویق بهره برداران آن روستاها به ایجاد تعاونی و مطالعه امکان سنجی، مقدمات تشکیل تعاونی فراهم می شود. بنابراین در شکل گیری این شرکتها جنبه دو گانه ای از تمایل بهره برداران و ترویج و تشویق مسئولان ذی ربط دخالت دارد.

پس از موافقت بیشتر بهره برداران مناطق پیشنهادی با تشکیل تعاونی و جواب مثبت مطالعه امکان سنجی و پرداخت حق عضویت مراحل قانونی تشکیل تعاونی انجام می شود.(۱)

بیانات رهبر معظم انقلاب در مورد تعاون

من وقتی در وضع کشور خودمان نگاه می کنم، می بینم یکی از چیزهایی که می تواند جلوی این بی عدالتی را به شکل منطقی و اصولی سد کند، همین کار تعاونی است. تعاون در کشور ما می تواند سرانگشت گره گشایی باشد. به نظر من، یکی از راه حلها و اساسی ترین و منطقی ترین و بنیادی ترین کارهایی که می تواند در این کشور برای استقرار عدالت انجام بگیرد، «تعاون» است. همین تعاون می تواند کشور را - بخصوص امروز - از لحاظ اقتصادی هم نجات بدهد. من با مسئولان کشور، ... بارها این را تکرار کرده ام و گفته ام که نقطه ی بن بست شکنمان، عبارت است از ایجاد اشتغال، آن هم از منابع نو؛ و «تعاون» می تواند یک بازوی قوی در این راه باشد. (۲)

مزیت تشکیل و توسعه تعاونی کشاورزی

امکان افزایش راندمان آبیاری با استفاده از کشت‌های یکپارچه و امکان حاکمیت مدیریت مناسب در آب مصرفی کشاورزی و جلوگیری از کاهش ذخایر منابع آبی کشور، توسعه آموزش و بهبود مهارت‌ها و ارتقا فرهنگ کار جمعی، جلوگیری از خرد شدن و تقسیم اراضی مزروعی به قطعات کوچک غیراقتصادی و ممانعت از تبدیل اراضی کشاورزی برای فعالیت‌های غیرتولیدی، امکان گسترش صنایع تبدیلی، تکمیلی و نگهداری مناسب محصولات و فرآورده‌های بخش کشاورزی، توسعه روستاها و جوامع عشایری و جلوگیری از مهاجرت جوانان روستا به کلان‌شهرها و حاشیه‌نشینی شهری، جذب نیروی انسانی فعال منطقه از طریق ایجاد و توسعه فعالیت‌های جانبی، نگهداری و بهره‌برداری صحیح از منابع طبیعی آب و خاک کشور، امکان استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و فناوری اطلاعات بخش کشاورزی، امکان تامین زیرساخت‌های مناسب جهت ارائه خدمات فنی و تخصصی به بهره‌برداران بخش کشاورزی و فراهم شدن زمینه‌های مساعد برای اجرای برنامه‌های زیربنایی و مهندسی زراعی و توسعه فنون پیشرفته و مکانیزاسیون، افزایش بهره‌وری در استفاده از نهاده‌ها و عوامل تولید و افزایش سطح زیرکشت و افزایش تولید در واحد سطح و نهایتاً افزایش درآمدها را نام برد (۸) که در واقع همه این عوامل از جمله عوامل برای توسعه پایدار کشاورزی و روستاها هستند.

نقش تعاونی‌ها در توسعه کشاورزی

(الف) بازاریابی جهت فروش محصولات کشاورزی

(ب) تامین نهاده‌ها و وسایل مورد نیاز کشاورزی

(ج) اعتبارات

(د) صنایع تبدیلی و تکمیلی

میزان ضایعات محصولات کشاورزی در ایران حدود ۳۰ میلیون تن برآورد گردیده که با این مقدار ضایعات می‌توان غذای ۱۰ میلیون نفر را تامین کرد که قسمت عمده‌ی این مشکل به دلیل ناکافی بودن صنایع تبدیلی و تکمیلی فرآورده‌های کشاورزی است که باید تعاونی‌ها این واقعیت را بیش از پیش لمس نموده و در این زمینه سرمایه‌گذاری کنند و نسبت به توسعه تعاونی‌های صنایع تبدیلی و تکمیلی با اهداف زیر اقدام نمایند:

۱- کاهش ضایعات و افزایش ارزش افزوده محصولات بخش کشاورزی

۲- ایجاد اشتغال مولد با توجه به کثرت فارغ‌التحصیلان جویای کار در رشته‌های مختلف بخش.

۳- توسعه صادرات غیرنفتی و استحصال ارز از راه صدور محصولات تولیدی.

۴- جلوگیری از ورود اقلام فرآورده‌های تولیدی صنایع تبدیلی به کشور و جلوگیری از خروج ارز.

۵- گسترش پژوهش‌های کاربردی و دستیابی به دانش تولید و تکنولوژی مطلوب زیرا که پایه‌ی هر ساختن، شناختن است.

۶- توسعه و ایجاد مراکز اطلاع‌رسانی فنی.

۷- توسعه و تعمیم بهداشت مواد غذایی.

۸- جلوگیری از نوسانات شدید قیمت‌ها.

(ه) یکپارچه سازی اراضی

کوچک بودن و پراکندگی قطعات زراعی امکان استفاده‌ی بهینه و مناسب از تکنیک‌های پیشرفته و ماشین‌آلات را محدود می‌کند و تجهیز زیرساخت‌ها و بهره‌برداری صحیح از منابع آب و خاک را مشکل و حتی غیرممکن می‌سازد با اینکه یکی از اهداف تعاونی‌های تولید روستایی یکپارچه سازی اراضی زراعی در قالب قطعات فنی و اقتصادی و ایجاد بستر مناسب جهت اجرای طرح‌های تجهیز و نوسازی و اجرای شبکه‌های فرعی آبیاری و زه‌کشی و استفاده از سیستم‌های مدرن آبیاری از قبیل سیستم‌های تحت فشار در نهایت توسعه پایدار

کشاورزی است، از این رو ایجاد و گسترش تعاونی های تولید موجب یکپارچگی اراضی و تجهیز و نوسازی مزارع و بالطبع ایجاد زمینه ی لازم جهت اجرای شبکه های مناسب آب در مزارع خواهد شد و اثرات غیرقابل انکاری بر بهینه کردن مصرف آب و افزایش بازده محصولات کشاورزی خواهد داشت.

امروزه در تعاونی های تولید روستایی که طرح یکپارچه سازی تجهیز و نوسازی اراضی اجرا شده و با سیستم های آبیاری جدید افزایش عملکرد محصولات مشهود است، این شرکت ها یکی از نظام های بهره برداری مناسب و فراگیر در بخش کشاورزی ایران هستند و استفاده ی بهینه از منابع آب و خاک یکی از اهداف اصلی آنها می باشد.

(و) آموزش و ترویج

شرکت های تعاونی موجود در سطح روستاها می توانند با ایجاد واحدهای مشاوره و راهنمایی نسبت به آموزش و ترویج شیوه های نوین کشاورزی، افزایش درآمد کشاورزان، افزایش بهره وری در بخش کشاورزی و سازماندهی به وضعیت عرضه محصولات کشاورزی اقدام نمایند. فعالیت این تعاونی ها می بایستی با همکاری و هماهنگی سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی انجام گیرد. (۲)

قدمت تعاون در ایران:

تعاون به معنی همکاری اقتصادی و اجتماعی در کشور ما سابقه ای بس طولانی دارد. علاوه بر اینکه از زمان های قدیم مردم ثروتمند و خیر برای ایجاد رفاه و آسایش افراد ناتوان و رفع بعضی نیازهای عمومی اقدامات بسیاری انجام داده اند، کاروانسراها، مساجد، آب انبارها و ابنیه و مسکنی برای مردم کم بضاعت می ساختند؛ مردم عادی هم به همکاری و اشتراک مساعی پرداخته و قسمتی از مسایل زندگی را با یکدیگر حل می کرده اند؛ خلاصه آن که همکاری های اجتماعی لازمه ی زندگی بشر است. به اعتقاد صاحب نظران، نخستین ملتی که به سیستم تعاونی از نقطه نظر اقتصادی و اجتماعی و کشاورزی توجه کرده، ملت ایران بوده است که نمونه ی بارز آن در نظام های بهره برداری سنتی از قبیل حراثت پیکال صحرا و بنه ها دیده می شود. با اختصاص موادی از قانون تجارت سال ۱۳۰۳ به تعاونی های تولید و مصرف، تعاونی ها در سراسر کشور به سرعت شروع به تشکیل گردید که از جمله آنها تعاونی های روستایی است که می توانست نقش عمده ای در توسعه کشاورزی داشته باشد؛ ولی متأسفانه با توجه به سیاست های غلط رژیم گذشته در خصوص تعاونی ها باعث بی توجهی مردم به آنها به عنوان یک نهاد مردمی گردید به طوری که تعاونی ها را به عنوان شاخه ای از بوروکراسی دولت در روستاها می دانستند. با پیروزی انقلاب اسلامی و اهمیت دادن به بخش تعاون به عنوان بخشی از اقتصاد مملکت، تعاونی ها به تدریج جایگاه خود را در بین مردم پیدا کرده و رشد و توسعه یافتند از جمله تعاونی های روستایی کشاورزی و تعاونی های تولید روستایی را می توان نام برد که نقش عمده ای در خصوص توسعه پایدار در بخش کشاورزی دارند. (۳)

تعاونیها سیستمهای توسعه هستند.

تعاونیها مشاغل جوامع را به سوی شبکه های ناحیه ای و ملی می کشانند. تعاونیهای محلی از مشاغل حجیم، کارایی عملکرد و مدیریت حرفه ای سود می برند. این اهرم اقتصادی به کشاورزان کمک می کند نهاده ها را به صورت اقساط بلند مدت دریافت کنند و منافعی از ارزش افزوده فرآوری و فروش به مصرف کننده کسب کنند. واحدهای اعتباری منابعشان را گرد می آورند و مازاد پس اندازها را به واحدهای اعتباری نواحی کم در آمد انتقال می دهند. برای نمونه تعاونیهای برق با خرید برق با هزینه کم به یکدیگر می پیوندند. تعاونیها موتور توسعه می شوند زیرا رشد سرمایه گذاری بدون وجود انرژی ممکن نیست. شرکتهای بیمه تعاونی مقید به شبکه بیمه اتکایی جهانی هستند تا علیه

تلفات بزرگ به حمایت بپردازند. آنها گروه‌هایی از اشخاص را که شرکتهای خصوصی به آنها خدمت می‌کنند جمع می‌کنند تا در برابر خطرات شخصی و تجاری مصون شوند. (۶)

اهداف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی تعاونیها (۷)

اهداف اقتصادی	اهداف اجتماعی	اهداف سیاسی
- تحصیل در آمد حقیقی	- آموزش غیر رسمی	به حداقل رساندن منازعات نهادی،
- استفاده از خدمات بهتر	- آموزش حرفه‌ای	مذهبی، سیاسی
- بهره مند شدن از زندگی عالیت‌تر	- هنرهای زیبا و ورزش	رسیدن به وفاق ملی
- اشتغال زایی	- کمک مالی حقوقی و خدمات مشاوره‌ای	سیاست توسعه اقتصادی
- برنامه‌های رفاه روستایی	- مراقبتهای بهداشتی و خدمات درمانی	کوتاه کردن دست ربا خواران
- افزایش پس انداز	- فعالیتهای مربوط به حفظ محیط زیست	جلوگیری از مهاجرت
- رویهم قرار دادن سرمایه‌های کم	- تهیه آب آشامیدنی	
- دخالت در میزان مصرف افراد	- احداث خانه	
- ترکیب عوامل تولید و حداکثر بهره برداری از سرمایه گذاری	- آموزش مصرف کنندگان	
- کاهش هزینه در سرمایه‌گذاری	- ارتباطات روستایی	
- افزایش در آمد	- بوجود آوردن رابطه سالم بین اعضاء و موسسات اعتباری	

انواع گرایش‌های تعاونی در ایران به شرح زیر طبقه‌بندی شده است:

۱. تعاونی‌های کشاورزی
۲. تعاونی‌های صنعتی
۳. تعاونی‌های معدنی
۴. تعاونی‌های خدماتی
۵. تعاونی‌های مسکن

۶. تعاونی‌های فرش دستباف
۷. تعاونی‌های تأمین‌کنندگان نیاز تولیدکنندگان
۸. تعاونی‌های تأمین‌کننده نیاز مصرف‌کننده
۹. تعاونی‌های اعتبار
۱۰. تعاونی‌های حمل و نقل
۱۱. تعاونی‌های چندمنظوره
۱۲. تعاونی‌های فرااستانی

جایگاه تعاونی‌های کشاورزی در توسعه کشاورزی

در حال حاضر بخش کشاورزی و منابع طبیعی ایران به دلیل داشتن نقش حیاتی در تأمین غذای مورد نیاز کشور و تحقق امنیت غذایی یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصاد کشور محسوب می‌شود.

این بخش به لحاظ توانمندی‌های قابل توجه در منابع و عوامل تولید از جمله اراضی مستعد کشاورزی، اقلیم‌های متنوع آب و هوایی، منابع طبیعی تجدیدشونده شامل جنگل‌ها و مراتع و ذخایر غنی ژنتیکی توانسته است جایگاه نسبتاً مناسبی در اقتصاد کشور کسب کرده و نقش موثری در تولید ناخالص داخلی، افزایش صادرات غیرنفتی و اشتغال نیروی کار کشور ایفا کند. از نقاط قوت بخش کشاورزی می‌توان به تنوع اقلیمی و گستردگی عرصه فعالیت‌های بخش کشاورزی، منابع غنی ژنتیکی و گونه‌های گیاهی، دامی و آبی، اراضی مستعد برای توسعه کشاورزی، پتانسیل استفاده از منابع طبیعی کشور در بخش‌هایی مانند گیاهان دارویی، صنعتی، خوراکی و تولید علوفه، امکانات مطالعاتی، تحقیقاتی، پژوهشی، آموزشی و ترویجی در بخش کشاورزی، تجربه و دانش بومی در بخش کشاورزی، مزیت نسبی تولید محصولات باغبانی و کشت‌های ارگانیک، گلخانه‌یی و کشت دوم، وجود شبکه گسترده تعاونی‌های روستایی و تولیدی و تشکلهای بخش کشاورزی در سراسر کشور، ظرفیت‌های مناسب برای توسعه دامپروری و شیلات، وجود سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه در دامداری‌های صنعتی و امکان ایجاد ظرفیت‌های جدید یاد کرد و از فرصت‌های پیش رو از جمله: افزایش تقاضا برای محصولات بخش کشاورزی، امکان استفاده از آب‌های غیرمتعارف در بخش کشاورزی، امکان افزایش تولید و عملکرد در محصولات کشاورزی، امکان افزایش ارزش محصولات کشاورزی از طریق بهبود کیفیت و فرآوری مناسب، وجود تعداد قابل توجه دانش‌آموختگان و فارغ‌التحصیلان رشته‌های کشاورزی و منابع طبیعی، امکان دستیابی به بازارهای منطقه‌یی را می‌توان نام برد (۸) با فراهم ساختن این عوامل توسط سازمانها و نهادهای گوناگون از جمله تعاونیهای کشاورزی توسعه کشاورزی بصورت چشمگیر خواهد بود.

تعاونی‌های کشاورزی و توسعه

برای توسعه بخش کشاورزی تاریخ تحولات اقتصادی و اجتماعی در کشورها نشان می‌دهد که تعاونی‌های کشاورزی و روستایی از مهمترین اهرمهای توسعه این بخش می‌باشند چه در زمینه عمقی کردن کشت یعنی برداشت بیشتر از واحد سطح چه در حوزه یکپارچه‌سازی اراضی و چه بهره‌گیری از قاعده اعداد بزرگ در خریدهای کلی و اقدام گروهی که قیمت واحد خرید را کاهش داده و هزینه‌های حمل و نقل و بالاسری را به نحو چشم‌گیری کم می‌کند و اثربخشی تلاش جمعی در مراحل کاشت و داشت و برداشت و مبارزه با بیماریها و آفات نباتی را افزایش می‌دهد و چه در تأمین منابع لازم برای مراحل آماده‌سازی زمین تا برداشت محصول از طریق دادن نقش اقتصادی به سرمایه‌های

کوچک همه و همه بیانگر حقانیت اثربخش توسعه روستایی از طریق تعاونی‌هاست که با محدود کردن هزینه‌های مصرفی به آزادسازی منابع مولد برای سرمایه‌گذاری کمک می‌کند. (۴)

نقش تعاونی‌ها در توسعه پایدار کشاورزی

بررسی نقش تشکلهای تولیدی در توسعه پایدار کشاورزی و تبیین کارایی یا ناکارایی آنها گامی مؤثر در توسعه پایدار کشاورزی است. با توجه به وجود سیاست بخشی در نظام برنامه ریزی توسعه، تشکیل شرکتهای تعاونی تولید چندمنظوره به عنوان تشکلی تولیدی در توسعه پایدار کشاورزی نقش مهمی خواهد داشت. این تشکل علاوه بر هماهنگی در عملکرد سازمانهای مختلف برای اداره امور و جلوگیری از موازیکاری و ... سبب تقویت رشد و توسعه بخش کشاورزی می شود، مشروط بر اینکه از حیطة نظارت و دخالت سازمانی خاص خارج شود و با بهره گیری از رهیافت مشارکتی (Participatory) و با حرکتی از پایین و دوسویه، به افزایش توان اجتماعات در پاسخگویی به نیازهایشان و شرکت مردم در جریان توسعه یاری دهد. نهادینه سازی رهیافت مشارکتی، گامی محکم به سوی توسعه پایدار و فراگیر است. شرکتهای مذکور کلیه فعالیتهای کشاورزی را به معنای عام دربرمی گیرد. شود. (۹)

از جمله فعالیت های اقتصادی که در شرکت های تعاونی تولید در راستای توسعه کشاورزی صورت می گیرد عبارتند از :

راه اندازی واحد مکانیزاسیون مشترک بین تراکتورهای خصوصی موجود در حوزه عمل تعاونی تولید و انجام عملیات خاک ورزی و عملیات کاشت ، داشت و برداشت ؛

۱. بازاریابی محصولات کشاورزی با مشارکت اتحادیه های استانی و ملی و حضور در بورس کالای کشاورزی ؛
۲. عقد قراردادهای گروهی با مؤسسات صنعتی و بازرگانی ؛
۳. تهیه و توزیع نهاده های کشاورزی مانند کود ، سموم ، بذور ، ماشین آلات کشاورزی ، قطعات یدکی و ... ؛
۴. ایجاد صنایع تبدیلی و بسته بندی و توسعه فعالیت های اقتصادی جنبی با همراهی و همکاری اتحادیه های استانی و ملی ؛
۵. احداث مزارع الگویی ؛
۶. خرید محصولات تضمینی و غیر تضمینی ؛
۷. اجرای پروژه های آب و خاک بصورت پیمانکاری و نظارت فنی بر عملیات آب و خاک؛
۸. کارگزاری بیمه محصولات کشاورزی و فعالیت های آموزش و ترویجی ؛ (۷)

خلاصه

باتوجه به اینکه تعاونی یک سازمان دوسویه بین سازمانهایی بالایی و کشاورزان میباشد میتواند به طور دقیق مشکلات مردم را شناسایی و به مراتب بالایی اطلاع دهد و همچنین راه حل های مناسب برای حل مشکلات کشاورزان و روشهای صحیح بهره برداری از منابع بصورت پایدار را در اختیار کشاورزان قرار دهد و پا به پایه کشاورزان در جهت توسعه پایدار کشاورزی گام بردارد.

منابع

۱. <http://curcp.ir/fa/news/۱۶۷>

(ستار دهقانی، مدیریت و نقش آن در شرکتهای تعاونی تولید روستایی، تاریخ انتشار ۲۹ بهمن ۱۳۹۲، توسعه و حمایت از شرکتهای تعاون تولید روستایی)

۲. <http://tavonroostayece.def.blogfa.com>

۳. <http://sijeval.blogfa.com>

۴. <http://www.athir.blogfa.com>

۵. <http://shopfile۹۰.sellfile.ir>

۶. <http://www.khademtalashgar.blogfa.com>

۷. <http://curcp.ir/fa/news/۱۱۲>

(نگاهی به شرکتهای تعاونی تولید و اهداف آن: سایت اتحادیه مرکزی شرکتهای تعاونی تولید روستایی کشور، تاریخ انتشار ۲۶ بهمن ۱۳۹۲)

۸. <http://www.wtaar.com/post/۳۷۹۰۵>

۹. <http://www.agri-peri.ir>